

Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse taal- en letterkunde, jrg. 1987, p. 379-380.

In memoriam em. prof. Dr. A. Van Loey
door R. De Belser
Voorzitter van de Academie

Waarde collega's, voor de tweede opeenvolgende maal moet ik, met toenemende verslagenheid, de plenaire vergadering met een In Memoriam openen. Vorige maand hebben wij onze collega's Buckinx en Rombauts herdacht en nu moeten wij vandaag afscheid nemen van ons erelid emeritus professor Dr. Adolf van Loey, die op 6 maart jl. in de leeftijd van 81 jaar te Sint-Jans-Molenbeek overleden is. De geruchten over zijn zorgwekkende gezondheid waren helaas niet ongegrond, maar niemand van ons kon wellicht vermoeden dat hij zo vlug al de scene zou verlaten waarop hij als gezaghebbend taalgeleerde en als mentor van verschillende generaties jonge filologen zo'n vooraanstaande rol heeft gespeeld.

Even een korte terugblik op zijn briljante loopbaan, die van de wieg tot zijn uiterste dagen ontegenzeggelijk nauw verbonden was met Brussel. Adolf Van Loey werd te Elsene geboren op 14 juli 1905 en voltooide zijn middelbare studies aan het Koninklijk Atheneum in diezelfde gemeente. Van 1923 tot '27 studeerde hij Germaanse filologie aan de Brusselse universiteit, waarna hij terugkeerde naar het atheneum te Elsene, niet als scholier, maar als leraar. In 1936 werd hij, na het behalen van het speciaal doctoraat in de Germaanse filologie, part-time docent aan de VUB. In 1939 volgde zijn benoeming tot full-time docent en twee jaar later, in 1941, tot gewoon hoogleraar. Toen echter omtrent deze tijd de universiteit vanwege de Duitse bezetting en de oorlogsomstandigheden gesloten werd, nam Van Loey tot september 1944 zijn vroegere baan aan het atheneum te Elsene weer op.

Na de oorlog zou hij niet alleen met groot gezag en bezielende toewijding zijn leerstoel aan de universiteit opnieuw bekleden, maar zich daarenboven ook als bijzonder actief, alom geëerd en geprezen wetenschappelijk vorser manifesteren. Zijn aanwezigheid in allerlei commissies en verenigingen en zijn vele gastcolleges in het buitenland bevestigen zijn voorname reputatie als filoloog en linguïst. Tot die reputatie hebben ongetwijfeld in aanzienlijke mate bijgedragen zijn twee standaardwerken: de *Historische grammatica van het Nederlands* en de *Middelnederlandse spraakkunst*, twee instrumenten die zowel door studenten als door vakgenoten constant worden geraadpleegd. Daarnaast publiceerde Van Loey onnoemelijk veel geschriften, opstellen, referaten met betrekking tot uiteenlopende taalwetenschappelijke onderwerpen, maar vooral met betrekking tot zijn specialisatie: de studie van het Middelnederlands in diachronisch, synchronisch en dialect-geografisch perspectief. Zijn bibliografie beslaat honderden titels en getuigt van een dynamisch en vruchtbaar leven in dienst van het vrije, wetenschappelijke onderzoek. Zijn bijzondere verdiensten kan ik niet treffender verwoorden dan door het oordeel te citeren van prof. Roland Willemyns, zijn oudstudent en zijn opvolger bij de VUB én bij onze Academie. In oktober 1983 liet collega Willemyns zich ter gelegenheid van zijn installatie als academielid als volgt over zijn voorganger uit: '...ook nu weet ik nog altijd niet wat ik het meeste bewonder: de gediversifieerdheid van de vele terreinen die hij in zijn publicaties bestrijkt, dan wel de accuratesse, de fijne opmerkingsgave, de gestructureerde uitwerking, de verrassende en vernieuwende, maar toch nog altijd tot verder onderzoek aansporende resultaten'.

Ook aan ons Genootschap heeft prof. Van Loey, tussen de vele bedrijven in, een verbazend groot deel van zijn energie gewijd. Tussen 1948, het jaar waarin hij als opvolger van Dr. Jozef Cuvelier tot lid werd verkozen, en 1982, het jaar waarin hem het erelidmaatschap werd verleend, hield hij tientallen lezingen in de commissievergaderingen en plenaire vergaderingen. Van 1965 tot 1973 en van 1976 tot 1979 zetelde hij in de bestuurscommissie, en voorts nam hij tweemaal het voorzitterschap waar, in 1957 en 1975. De Academie mag er voorzeker ook trots op zijn, dat ze in de gelegenheid werd gesteld om twee werken van deze prominente taalkundige in haar eigen reeksen te publiceren: zijn analytische studiën *Scheidbare en onscheidbare werkwoorden hoofdzakelijk in het Middelnederlands* en zijn *Studie over de Nederlandse plaatsnamen in de gemeenten Elsene en Ukkel*.

Waarde collega's, ik meen te mogen zeggen dat ook de andersdenkenden onder ons graag geneigd zullen zijn om met grote eerbied en bewondering het hoofd te neigen voor de consequente, maar verdraagzame vrijzinnige humanist die wijlen collega Van Loey was, voor de loyale vriend en wijze raadsman die hij in de omgang is gebleken, ook tegenover diegenen die zijn filosofische en wetenschappelijke visie niet deelden. In deze overtuiging verzoek ik u nu om een ogenblik stilte te zijner nagedachtenis.